

studera.nu

Studera utomlands

Universitets- och
högskolerådet

STUDERA UTOMLANDS utgiven av Universitets- och högskolerådet 2014, Hylte tryck

BILDER: Eva Dalin (s. 6, 9, 13, 15), Erik Lundback (omslag, s. 4, 5, 10, 14, 17) och Westend61 (s. 7)

ISBN 978-91-7561-010-8

Innehåll

→	Studera utomlands	5
	Studera utomlands med funktionshinder	5
→	Utbytesprogram	6
	Utlandspraktik	7
→	"Ett måste att studera utomlands"	9
→	På egen hand	11
	Gör så här	11
→	"Fyra intensiva men utvecklande år i London"	12
→	Finansiering av dina utlandsstudier	14
	Studiemedel	14
	Studiemedel vid utbytesstudier	14
	Stipendier	15
→	Viktigt att tänka på	16
	Uppehållstillstånd och visum	16
	Se över dina försäkringar	16
	Bostad utomlands	16
→	Efter utlandsstudierna	17
	Värdera din utländska examen	17
→	Checklista inför utlandsstudier	18

Studera utomlands

Lär känna en främmande kultur och miljö, förbättra dina språkkunskaper och skaffa nya vänner och kontakter i andra länder. Gör som tusentals andra studenter i Sverige varje år – ta chansen att studera utomlands.

Det finns flera fördelar med att studera i ett annat land:

- Du utvecklar dina språkkunskaper.
- Du får internationell erfarenhet.
- Du får möjlighet att leva i en främmande miljö, något som berikar och utvecklar.

Om du är intresserad av att få internationell erfarenhet under din studietid finns det flera möjligheter.

- Du kan delta i ett utbytesprogram genom ditt universitet eller din högskola eller genom någon organisation som förmedlar kontakter och utbyten.
- Du kan ordna dina utlandsstudier på egen hand som så kallad freemover-student.
- Det är möjligt att praktisera utomlands som del av, eller i anslutning till, en svensk universitets- eller högskoleutbildning.

Kontakta en studie- och yrkesvägledare på din skola eller högskola om du är intresserad av att studera utomlands. De kan hjälpa dig att reda ut vilka möjligheter du har och hur utlandsstudierna kan passa in i dina övriga studier.

På **studera.nu** finns utförlig information om att studera utomlands, vilka möjligheter som finns och hur du går tillväga.

Studera utomlands med funktionshinder

Om du har ett funktionshinder och vill studera utomlands är det bra om du så tidigt som möjligt pratar med en samordnare för studenter med funktionshinder vid ditt universitet eller din högskola. Då kan ni tillsammans diskutera vilka möjligheter det finns till särskilt stöd under studierna utomlands. Inom vissa utbytesprogram finns det möjlighet att ansöka om extra stipendium om du har funktionshinder.

Utbytesprogram

Många universitet och högskolor har utbytesprogram som du kan läsa inom ramen för din utbildning. Vilket land och vilket utländskt universitet du har möjlighet att läsa vid beror på vilka avtal om studentutbyte din högskola eller ditt universitet har.

Det finns flera fördelar med att studera via ett utbytesprogram:

- Du behöver inte betala någon terminsavgift.
- Du får tillgodoräkna dig dina utlandsstudier i den svenska utbildningen.
- Du får hjälp med bland annat ansökan och att skaffa bostad.

Det finns flera internationella utbytesprogram för studenter. Många högskolor och universitet har egna utbytesprogram utöver de stora programmen, kontakta alltid högskolan för mer information om vad du har möjlighet att söka.

Det finns fem stora utbytesprogram, för mer information om varje program kan du vända dig till din studievägledare eller den internationella koordinatör som finns vid din institution eller högskola:

- **Erasmus** – ett EU-finansierat utbytesprogram för studier och praktik inom Europa. Du kan studera mellan tre och tolv månader utan att betala terminsavgift och samtidigt få stipendium. Du kan tillgodoräkna dig studierna när du kommer hem. På studera.nu finns en funktion som visar samarbetena inom Erasmus.
- **Linnaeus-Palme** – ett Sidafinansierat utbytesprogram för studier i utvecklingsländer. Du kan studera mellan tre och tolv månader utan att betala terminsavgift och samtidigt få stipendium. Du kan tillgodoräkna dig studierna när du kommer hem.
- **Minor Field Studies** – ett Sidafinansierat stipendieprogram för fältstudier i utvecklingsländer. Du samlar in material till din uppsats eller ditt examensarbete.
- **Nordplus** – Nordiska ministerrådets utbytesprogram för studier i Norden och Baltikum. Du kan studera mellan en och tolv månader utan att betala terminsavgift och samtidigt få ett stipendium. Du kan tillgodoräkna dig studierna när du kommer hem.
- **Svenska institutet** – Från Svenska institutet kan du söka stipendier för studier i ett antal olika länder. Läs mer på Svenska institutets webbplats.

Utlandspraktik

Det finns flera möjligheter att göra praktik utomlands inom ramen för din utbildning. På studera.nu finns mer information för dig som är intresserad av utlandspraktik.

Ett måste att studera utomlands

Efter ett halvår i Italien har Kalle Sjöblom fått erfarenheter för livet och kontakter över hela världen. Han är övertygad – att studera utomlands är något alla borde testa.

Kalle läser femte och sista året på civilingenjörsprogrammet med inriktning mot energiteknik och elproduktion på Kungliga Tekniska högskolan (KTH). Under sitt fjärde år tillbringade han en termin som Erasmusstudent vid universitetet i Turin, i Italien. Att det blev just Italien var ingen slump.

– Jag har alltid varit sugen på att åka till Italien. Jag kollade upp vilka alternativ som fanns där och valde mellan Turin, Milano och Bologna. Att det blev just Turin var en chansning, det verkade helt enkelt mest intressant, berättar Kalle.

Tekniskt universitet

Universitetet är renodlat tekniskt och håller ungefär samma standard som KTH. Kalle trivdes väldigt bra med både kurserna, universitetet och staden. Framför allt gillade han blandningen av studenter från hela världen.

– De har ett brett utbytesprogram med studenter från bland annat Kina, USA, Sydamerika, Afrika och flera europeiska länder. Det var jättekul och jag har fått vänner för livet, säger Kalle.

Att hitta ett boende var inget problem, universitetet hade en del lägenheter och det fanns bostadsannonser på en specifik anslagstavla på universitetet. Kalle valde att vänta med att skaffa bostad tills han var på plats. De första två veckorna fixade han boende via ett backpackercommunity samtidigt som han sökte något mer varaktigt.

– Genom en annons hittade jag en stor fyra där jag bodde tillsammans med tre italienare, säger han.

Läste kurserna på engelska

Det fanns möjlighet att välja att läsa kurserna på italienska eller engelska. Kalle hade tidigare läst en kurs i italienska vid Stockholms universitet och kunde därför grunderna innan han åkte. Ändå valde han att läsa majoriteten av kurserna på engelska.

– Jag skulle ha klarat av det på italienska, men språkkurserna var på italienska, så jag lärde mig ändå en del, berättar Kalle.

De första veckorna i ett nytt land kan vara lite kämpiga. Det kan vara svårt att hitta boende och det är mycket pappersarbete som måste fixas, men Kalle tycker det är viktigt att inte ge upp direkt.

– Det gäller att inte drabbas av panik och åka hem om det krånglar. Det är värt att ta sig genom det eftersom det blir helt fantastiskt efter ett tag, säger han.

Nyttig erfarenhet

Att resa till en helt ny stad, våga prova nya saker och få uppleva en ny kultur är erfarenheter som Kalle tror att han kommer att ha nytta av även i sitt kommande arbetsliv.

– Som civilingenjör har du ganska många nya projekt att sätta dig in i, då kan det vara bra att visa att du har erfarenhet av att ta dig an något helt nytt som du aldrig testat på, säger Kalle.

Han vill verkligen rekommendera utbytesstudier.

– Det är nästan ett måste, något alla borde testa!

NAMN: Kalle Sjöblom

ÅLDER: 27 år

UTBILDNING:

Civilingenjörsprogrammet med inriktning mot energiteknik och elproduktion på Kungliga Tekniska högskolan (KTH)

VAD: Erasmusstudent

VAR: Politecnico di Torino, Italien

På egen hand

Om du vill ha större valfrihet kan du ordna dina utlandsstudier själv som så kallad freemover-student. Då bestämmer du var och vad du ska studera och om du ska läsa en hel utbildning utomlands eller bara enstaka kurser.

Gör så här

→ Jämför utbildningarna

Ta reda på så mycket du kan om de utbildningar och universitet du är intresserad av. Jämför kurslängd, antagningskrav och kostnader. På studera.nu finns nyttiga länkar för de 60 vanligaste länderna att studera i. Hos den Europeiska utbildningsdatabasen Ploteus finns information om en del av Europas högskoleutbildningar.

→ Kolla upp eventuella kostnader

Det är vanligt att utländska universitet tar ut terminsavgifter. Om du utbildar dig utomlands på egen hand kan du söka extra studiemedel för terminsavgifterna.

→ Kolla upp vad utbildningen är värd

Alla utbildningar kan du inte tillgodoräkna dig i Sverige. På studera.nu finns mer information om tillgodoräknande och värdering av utländsk utbildning.

→ Skaffa intyg för behörighet

För att komma in vid ett utländskt universitet krävs nästan alltid att du har grundläggande behörighet för högre studier i Sverige. Du kan få ett intyg som visar din behörighet från

Universitets- och högskolerådet. På engelska kallas det Certificate of Eligibility.

→ Gör ett språktest

För de flesta studier behöver du ha gjort ett språktest med godkänt resultat. Det finns olika språktest – de utländska universiteten du söker till har mer information om vad som krävs för att få studera hos dem. Tänk på att vara ute i god tid, testen ges bara vid vissa tillfällen och det kan ta tid att få resultaten. På studera.nu finns mer information om språktest.

→ Gör eventuella inträdesprov

Vissa universitet använder sig av inträdesprov. Du kan också behöva motivera varför du vill gå utbildningen med ett personligt brev. Skicka gärna med ett rekommendationsbrev från någon som känner dig väl.

→ Översätt dina betyg

Du kan behöva översätta dina gymnasiebetyg. På Skolverkets webbplats, skolverket.se, finns en mall för att översätta betyg till engelska. Om du behöver en godkänd betygsöversättning kan du kontakta Kammarkollegiet, de har kontaktuppgifter till auktoriserade översättare.

→ Var noga med din ansökan

Kontakta det utländska universitetet du är intresserad av att studera vid och be om ansökningshandlingar och instruktioner för hur du ansöker. Var noga med att din ansökan blir korrekt, annars riskerar du att gallras bort direkt.

Fyra intensiva men utvecklande år i London

En utveckling både på det personliga planet och akademiskt – så summerar Caroline Jonsson sina fyra år som freemover-student på University College London (UCL) i London.

Att det blev just London var ingen självklarhet, Caroline hade tänkt studera i Sverige men det fanns ingen utbildning som verkade tillräckligt intressant. Eftersom hennes storebror studerade i London började hon kolla upp utbildningar även där och fastnade för en kandidatutbildning i human sciences.

– Det är en tvärvetenskaplig akademisk utbildning och jag har alltid gillat breda utbildningar som ger inblick i många ämnen, säger Caroline.

Annorlunda ansökningsprocess

Ansökningsprocessen i England skiljer sig en del från den i Sverige. Du måste skicka in både betyg, personligt brev och rekommendationsbrev från till exempel tidigare lärare. Caroline visste inte riktigt hur hon skulle fylla i sina betyg i ansökan, något som höll på att kosta henne utbildningsplatsen.

– Jag fyllde bara i mitt snittbetyg, men jag skulle ha fyllt i betyg för varje kurs. Det ena universitetet jag sökte till skrev tillbaka och frågade om jag kunde

skicka betygen, men det andra blev jag först inte antagen till på grund av det, berättar Caroline.

När hon sedan hörde av sig till universitetet löste det sig, hon fick skicka in sina betyg och efter en intervju per e-post kom hon in.

Kände redan många i London

Som student på UCL är du garanterad boende det första året. Caroline fick ett rum i en korridor med delat kök men efter ett halvår flyttade hon till ett rum i en delad lägenhet. Eftersom hon rest mycket året efter gymnasiet hade hon lärt känna många som bodde i London och hade redan ett socialt nätverk när hon flyttade.

– Jag trivdes bra direkt och hade ingen direkt hemlängtan, berättar hon.

Språket var heller ingen större utmaning för Caroline som läst både högstadiet och gymnasiet på engelska. Däremot var det annorlunda studiesystemet en omställning.

– Vi läste åtta kurser på ett år varav fyra varje termin och kurserna överlappade varandra. Sedan hade vi en tentaperiod i maj för alla kurser vi läst det året och det blev en liten chock med tanke på att vi inte alls har det så i Sverige, berättar Caroline.

Fyra krävande år

Det var fyra krävande år med mycket pluggande och det tog ett tag att komma in i det. Men i efterhand är Caroline väldigt nöjd med framför allt utbildningens höga kvalitet. Hon tror att hon kommer att ha nytta av att ha pluggat utomlands.

– Jag har fått ett mycket större nätverk både i London och i andra länder. Jag har också fått ut väldigt mycket, både akademiskt och i form av personlig utveckling, säger hon.

Den utbildning hon läst leder inte till ett specifikt yrke och planerna är att fortsätta studierna på masternivå i Sverige. För alla som funderar på att läsa utomlands har hon ett tips:

– Kolla upp universitetet, speciellt om utbildningen kostar. Kolla vilka föreläsare du kommer att ha och vad de forskar inom, det finns också många undersökningar om hur eleverna upplever universitetet som du kan ta del av.

NAMN: Caroline Jonsson

ÅLDER: 25 år

UTBILDNING: Kandidat-
utbildning i human sciences

VAD: Freemover-student

VAR: University College
London (UCL), Storbritannien

Finansiering av dina utlandsstudier

Innan du tar ett beslut om att studera utomlands kan det vara bra att göra en budget för att få en överblick över hur din ekonomi kommer att se ut.

Räkna med kostnader för:

- Resor
- Visum
- Boende
- Eventuella terminsavgifter
- Inskrivningsavgift
- Kurslitteratur
- Försäkring
- Levnadsomkostnader

Studiemedel

Reglerna för att få studiemedel vid utlandsstudier liknar dem för studier i Sverige. Skillnaden är att utbildningssystemen och förutsättningarna inte är likadana i alla länder. Du ansöker om studiemedel hos Centrala studiestödsnämnden, CSN.

När du söker studiemedel för studier utomlands finns vissa krav som du måste uppfylla. Kraven varierar beroende på var du planerar att studera och hur lång tid utbildningen är. Läs mer om vad som gäller på studera.nu.

Studiemedel vid utbytesstudier

Utbytesstudier som anordnas genom din svenska högskola och som tillgodoräknas i din utbildning ger oftast rätt till studiemedel. Om du är utbytesstudent inom ett program får du ett stipendium som i stort sett täcker merkostnaderna i samband med dina utlandsstudier.

Storleken på bidragsdelen för studier utomlands är samma som för studier i Sverige. Det finns också möjlighet att låna pengar till resa, försäkring och terminsavgifter. CSN kan utfärda intyg som visar att utbildningen ger generell rätt till studiemedel om ditt utländska universitet behöver de uppgifterna.

Stipendier

Det finns flera stipendier att söka för dig som planerar att studera utomlands och det kan vara värt att lägga tid på att hitta dem.

- På universitet och högskolor finns information om vilka stipendier deras studenter kan söka.
 - Svenska institutet har information om vissa stipendier.
 - Fråga det universitet du söker till om de har stipendier för studier utomlands.
 - Om du läser ett utbytesprogram får du i regel automatiskt ett stipendium kopplat till utbytesplatsen.
- Kolla upp vilka olika stipendieförvaltare som finns, det kan vara till exempel föreningar, stiftelser, banker advokatkontor och privatpersoner.
 - Hos församlingar, skolor, kommuner och länsstyrelser kan du hitta information om stipendier.
 - Låna stipendiehandböcker på biblioteket.
 - Läs mer om stipendier på **studeranu**

Viktigt att tänka på

Uppehållstillstånd och visum

Om du ska studera i ett annat EU-land eller på Island, i Liechtenstein, Norge eller Schweiz under en kortare period än tre månader behöver du inget visum eller uppehållstillstånd. Du behöver bara ett giltigt pass. Om du däremot ska studera längre än tre månader behöver du ett uppehållstillstånd. För att få uppehållstillstånd måste du vara inskriven vid ett universitet som är godkänt av utbildningsmyndigheten i studielandet, ha en sjukförsäkring och tillräckligt med pengar att leva på. Du ansöker om uppehållstillstånd på det aktuella landets ambassad eller på plats i landet.

Om du ska studera i ett land utanför EU behöver du ett studentvisum. Kontakta det aktuella landets ambassad för att få veta vad visumet kostar och hur lång tid det tar att få det. Ansök om visum i god tid innan du åker.

Se över dina försäkringar

Det är viktigt att ha ett heltäckande försäkringskydd när du ska studera utomlands.

- Se till att du har en bra olycksfalls- och livförsäkring samt en ansvarsförsäkring.
- Om du ska studera i EU/ESS eller Schweiz kan du beställa ett sjukförsäkringskort från Försäkringskassan.
- I en del länder är det nödvändigt att ha en privat sjukförsäkring. Kontakta ditt försäkringsbolag eller Försäkringskassan för mer information om vad som gäller för sjukvård och sjukpenning i utlandet.

- Kontrollera om din hemförsäkring gäller för de tillhörigheter du tar med dig utomlands. Kolla upp om en reseförsäkring ingår i hemförsäkringen och för hur lång utlandsvistelse den gäller.
- Om du är utbytesstudent genom en svensk högskola täcks du som regel av en försäkring som högskolan tecknar. Kolla upp vad som gäller innan du åker.

Bostad utomlands

Att hitta en bostad kan ta tid, i många städer är det bostadsbrist och därför är det bra att börja söka så tidigt som möjligt. Om du åker som utbytesstudent hjälper det utländska universitetet ibland till med att förmedla bostad.

Tips för bostadssökande:

- Kontakta universitetet du vill studera vid och fråga om vilken bostadsservice de har. De flesta utländska universitet hjälper internationella studenter att hitta bostad.
- Kontakta lokala bostadsförmedlingar och annonsera i lokalpressen.
- Annonsera eller sök bland bostadsannonser på internet.
- Sök bostad i utbildningsdatabasen Ploteus. Där hittar du länkar till studentboende i olika länder.

Efter utlandsstudierna

Det är inte säkert att du kan tillgodoräkna dig dina utlandsstudier fullt ut på grund av skillnader mellan utbildningssystemen.

För att underlätta bedömningen av dina utländska betyg är det bra om du har så mycket dokumentation som möjligt, till exempel över det utländska universitetets betygsskalor och terminstider samt en definition av vad heltidsstudier på universitetet innebär.

Vill du fortsätta att studera i Sverige? Då ska du kontakta den högskola du vill studera vid, de ger dig mer information om hur du kan tillgodoräkna dig din utländska utbildning och hur du kan kombinera den med deras utbildningar. Tänk på att du kanske inte kan räkna om alla kurser du läst till akademiska poäng.

Om du studerar inom ett utbytesprogram räknas poängen in i din svenska examen. Det är viktigt att du har kommit överens med din svenska högskola om vilka kurser du ska läsa under utbytesperioden för att vara säker på att du kan tillgodoräkna dig kurserna.

Värdera din utländska examen

Om du avslutat en utländsk högskoleutbildning kan du få den bedömd av Universitets- och högskolerådet. De informerar dig om vilken svensk examen din utländska examen motsvarar. Universitets- och högskolerådet värderar inte icke-akademiska språkutbildningar eller delar av en utbildning. De värderar bara en hel examen.

Om du utbildat dig till ett yrke som kräver auktorisation, legitimation eller motsvarande för att få jobba i Sverige måste du få din utbildning bedömd. Det gäller till exempel yrken som advokat, sjukgymnast och läkare. Läs mer om värdering av examen och vilka yrken som är reglerade på Universitets- och högskolerådets webbplats uhr.se.

CHECKLISTA INFÖR UTLANDSSTUDIER

- Skaffa information om utländska universitet och utbildningar som intresserar dig.
- Bestäm om du ska åka på egen hand eller genom utbytesprogram.
- Om du ska läsa hela utbildningen utomlands, kontrollera hur den värderas i Sverige.
- Om du ska läsa delar av utbildningen utomlands, kontrollera att du kan tillgodoräkna dig kurserna i din svenska examen.
- Gör eventuella språktest.
- Skicka in din ansökan (kolla att den är komplett).
- Sök bostad.
- Ansök om studiemedel och eventuella stipendier.
- Ansök om visum (behövs inte inom EU/ESS).
- Kontrollera ditt försäkringskydd.

studera.nu

studera.nu

*Den här broschyren är gjord av Universitets- och högskolerådet, en myndighet som på olika sätt arbetar med frågor som rör utbildning, utveckling och utbyte inom skola, högskola och yrkesliv. UHR informerar om högskolestudier i Sverige och utomlands på **studera.nu**. Där kan du jämföra utbildningar, få information om högskoleprovet och mycket mer. UHR sköter också antagningen till svenska universitet och högskolor på **antagning.se**.*

Universitets- och
högskolerådet